

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De remedijs contra accidiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

De peccato

prosternebar se: et noluit eleuare caput: tunc miles stans circa eam dixit ei. Ergas te iam enim eleuast corpus christi. Et illa. Ego sum super hoc. et sic se non erexit. Tunc miles iterum et iterum ammonuit eam. Et illa ut antea respondit sibi. Tunc miles cum proprio pedereiecit eam de sede dicens. in nomine diaboli es tu super hoc quod debes exhibere reuerentiam creatori et redemptori tuo.

Remedia contra accidiam.

Sequitur de remedijs contra accidiam. Quorum primum est secundum wilhelmum. diuersitas occupationum. Hoc remedium habet in uita patrum. ubi legitur quod beatus anthonius temptatus spiritu accidie: et resistens in heremo dicebat. Domine saluari desidero: huius uane cogitationes non permittunt me. quidnam faciam. et quomodo saluari debeo ostende mihi. et respiciens: uidebat quendam astatem torquentem funiculum qui sibi similis erat. deinde ex opere surgentem et orantem. et iterum surgentem plectas facientem de palmis. et inde rursus ad oronem surgentem. Erat autem ille angelus domini et dixit ei. et tu ita faciens anthoni saluaberis. **S**ecundum remedium est consideratio laboris christi qui pro te passus laborauit in terris. Unde Gregorius. Si passio christi ad memoriam reducat. etc. Mat. xi. Non est seruus maior domini. Magna superbia est si uelit quiescere seruus ex quo laborauit dominus. Laborauit autem dominus iesus christus primo in natiuitate cum ad durum presepium positus fuit: et uiliter panniculis inuolutus. Unde dicit per prophetam. In laboribus a iuuentute mea. Secundo laborauit corde per anxietatem et tristitiam et compassionem quam habuit super peccatores. Marc. viii. Misereor super turbam. Tertio laborauit ore per predicationem. Ps. Laboraui clamans. raucae facte sunt fauces mee. Sed heu pauca audiunt christum: cum tamen terga uideant clamorem suum cum tremunt tempore passionis et petre qui scisse sunt. Sed

heu miseri peccatores eum in suis predicationibus audire nolunt ut uertant et saluentur. Quarto laborauit suis pedibus. quia circumibat per castella annuncians regnum dei. Non enim iuit in equo uel in curru. sed nudis pedibus. Iob. iiii. Fatigatus iesus ex itinere sedit super puteum. Quinto laborauit oculis. scilicet lachrymas effundendo. unde Iob. xvi. Facies mea intumuit a fletu. Sexto laborauit toto corpore et omnibus membris sudorem sanguineum sudando. flagellis cedendo. crucem portando. et in ea expansus toto corpore moriendo. Ergo merito exemplo ipsius laborare debemus. et non ociari. Iob. xii. Exemplo enim dedi uobis. Tertium remedium est consideratio liberatois. quia pro labore quem hic patimur liberamur a laboribus et a penis eternis. de quibus dicit psalmus. Laborabunt in eternum et uiuent adhuc in fine. Unde Gregorius. Dum laboris transitorio atterimur a perpetuo labore liberamur. Sed peccator non potest euadere quoniam aut eternam oportet eum puniri. aut hic ad tempus laborare: et pro peccatis satisfacere per tribulationem et alia bona exercitia. Unde si quis consideret diligenter fortes et eternas penas inferni: leues reputabit labores et pressuras huius mundi. Unde Gregorius. super illud Mat. viii. Eicient in tenebras exteriores. Dicit in inferno erit frigus intolerabile. ignis inextinguibilis. uermes immortales. fetor intolerabilis. tenebre palpabiles. flagella cedentium. horrida visio demonum. confusio peccatorum. desperatio omnium hominum. Erunt enim miseri mors sine morte. defectus sine defectu. quia ibi mors spiritus incipit et deficere nescit. Ex quo sequitur quod merito debemus hic uniuersaliter operari ut ab illis eternis malis liberemur. **Q**uartum remedium est consideratio temporis in quo sumus constituti. quod est tempus gratie. quia nos sumus in die et antiquum fuerunt in nocte. Unde apostolus. Propecessit. dies autem appropinquabit. Magis reprehensibiles sunt qui tempore gratie quam ante in ueteri testamento otiosi fuerunt.

Et hoc ppter p̄ciositatem t̄pis in quo
 sumus. **Uñ Bern.** Nihil p̄ciosius t̄pe
 et ergo vt possumus digne r̄oem reddere
 re p̄ eo debemus illud vtiliter exp̄dere
Uñ Greg. Sicut capillus capitis nō
 peribit: sic nec momentū t̄pis. qñ de eo
 oportet nos reddere r̄oem qñ illud exp̄
 derimus. hoc sp̄ esset memorā dum om
 ni die et om̄i hora. sicut legit̄ de quodaz
 bono hoīe. q̄ qñcūq; audiuit horalogi
 um signare. tunc sp̄ dixit. **O** deus iterū
 vnā horā t̄pis gr̄e expendi: de quo tibi
 redditurus sum r̄oem qñ in illa vixi.
Uñ etiā Anselm. in meditatōibz. **O**
 lignū aridū et inutile eternis ignibz dig
 num. qd̄ respōdebis in illa die cū exige
 tur a te vsq; ad iētū oculi om̄e t̄ps viuen
 di tibi imp̄sum. Tūc q̄ppe damnabit̄
 q̄quid fuerit inuētuz opis in te vel octo
 si sermonis vsq; ad minimā cogitatōem
 et t̄ps quo vixisti: si nō fuerit ad volūta
 tem dei directum. **O** Quintū est
 p̄sideratio future mercedis. **Uñ Aug.**
 Si labor te terret vide mercedē. **Uñ d.**
Sen. xv. Et fact̄ est sermo dñi ad abra
 ham p̄visionem dicens. **N**oli timere abra
 ham: ego p̄rector tuus et merces tua ma
 gna nimis. Sic iā p̄t̄ x̄ps dicere cuili
 bet hoī bonū operātī. Ergo si terret pi
 grū hoīem labor: attrahat euz merces.
 nā grauis dicta videt̄ breuis mercēna
 rio si in fine diei expectat magnū p̄cium
 t̄pale: quod tamē parū est respectu eter
 ni p̄mij. **Uñ Greg.** Spes in eterna
 te aim̄ exigit. Et idcirco nulla mala que
 exterius tolerat sentit. **Abri.** Si tēpe
 stas nautis: vulnera militibz: si frigora
 agricoltoibz p̄pter premiuz t̄pale leuia
 sunt. Quanto magis debet̄ eē leuia p̄
 ter p̄mij sempiternū. Si q̄s diceret. sur
 ge. vigila et ora hac die et cras dabo tibi
 centū florenos. Et secūda nocte plus p̄
 mitteret. et t̄rcia nocte multo plus. et q̄r
 ta maiorē honorē et dignitatē et diuiti
 as q̄s habet̄ imperator: faceret lib̄er et
 sponte et p̄mpte. **S**z hec nihil s̄z respe

ctu mercedis quā deus p̄mittit opant̄
 bus bona opa. **Uñ Bern.** sup̄ **C**ātica
Reuera verū est gaudiū et solum qd̄ nō
 de creatura: sed de creatore p̄cipitur. qd̄
 cū possides: nemo tollet a te. cui p̄para
 ois aliū de locūditas meror est. ois sua
 uitas dolor est. oē dulce amarū. oē deco
 rū fedū. omne aliud qd̄ delectare possit
 molestū. **Uñ Aug.** de li. ar. **T**āta ē pul
 chritudo iusticie. tāta est locūditas luc̄
 eterne. vt etiā si nō l̄ceret in ea ampli
 manere q̄ vnū diei hora. p̄pter hoc so
 lum innumerabiles anni hui⁹ vite ple
 ni delicijs et etiā cū affluētia t̄palem bo
 noz recte meritoq; p̄remner̄tur. **Uñ d.**
 etiā **Hiero.** in quadā epl̄a. **N**ull⁹ labor
 durus. nullum t̄ps longū videri debz q̄
 gla eternitatis acq̄ritur. **Uñ** exempluz
 legit̄ in vitis patrū. **Q**uidā frat̄ interro
 gavit abbatē achillē dicens. **C**ur sedēs
 i cella mea patior accidit̄. **C**ui senex ait
Quia nō dū vidisti req̄em quā speram⁹
 neq; tormenta q̄ timemus. si em̄ ea ispi
 ceres diligenter. etsi vermibus esset ple
 na cella tua vsq; ad collū: etiam in ip̄sis
 p̄maneres sine accidia.

De auaricia.

Auaricia detestanda est. **P**ri
 mo p̄pter multiplices maledi
 ctōes q̄ in scripturis auar⁹ in
 flictē sunt. **Uñ Luc. vi.** **V**e
 vobis diuitibz q̄ hic habetis p̄solatōez
 vrām. **Jaē. v.** **A**gite nūc diuites. plora
 te vlulātes in miserijs vestris q̄ adueni
 ent vob. diuitie v̄re putrefactē s̄z. et ves
 timēta v̄ra a tinea sunt comesta. **Aur.** et
 argentū v̄rū erugitauit. et erugo eoz in
 rel. erit vob. et mā. car. ve. sic ignis the.
 v. irā in no. diebz. **Uñ Aug.** **V**e illis q̄
 inhiant vt augeant res pituras vñ eter
 nas amittāt. **E**t sic cū q̄s diligētē sacra
 scripturā aduertit: tūc. xij. maledictōes re
 perit̄ sup̄ auaros diuites. quāc̄ merito